

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

BESLUT

Datum
1998.04.17

Vår beteckning
231-03840-95

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Liaskogen i Lindesbergs kommun.

BESLUT

Det område som utgörs av fastigheten Lia 9:4, i Lindesbergs kommun, och som framgår av bifogat utdrag ur fastighetskartan skall av skäl, som närmare anges i detta beslut, särskilt skyddas och vårdas på grund av dess betydelse för kännedomen om landets natur. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen (SFS 1974: 1025) att detta område skall avsättas som naturreservat.

Ändamålet med reservatet skall vara att för kännedomen om landets natur bevara en naturskog med rik aspförekomst på moränmarker samt med aldominerade sumpskogar. Reservatet är avsett att utgöra ett område för tillflykt och möjlighet till spridning av arter som hotas av modernt skogsbruk med korta omloppstider.

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter samt bestämmelser om naturvårdsförvaltningen skall gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, eller yt- eller dräneringsförhållanden genom att gräva, spränga, borra, dika, dränera, utfylla, eller utföra annan markbearbetning
2. anordna upplag
3. anlägga väg, stig eller parkeringsplats
4. dra fram ny mark- eller luftledning
5. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförbar anordning
6. uppföra ny byggnad eller annan anläggning

7. uppföra stängsel eller andra hägnader
8. bedriva avverkning eller röjning av något slag, så eller plantera skogsplantor, samla ihop, föra bort eller bränna vindfällen eller andra döda träd eller träddeklar
9. Uppföra jaktorn, utföra siktröjningar, eller transportera ut fällt vilt med motordrivna hjälpmedel.

Föreskrifterna ovan utgör inte hinder mot att underhålla befintliga kraftledningar samt jordvallar tillhörande Lia invallningsföretag inom reservatet. Befintlig traktorväg genom östra delen av reservatområdet får enligt särskilt servitut nyttjas för virkestransport från Lia Storö i Väringen. Föreskrifterna utgör inte heller hinder mot att inom området anlägga och underhålla en markerad stig som spånga över våtmark samt en enkel rastplats allt enligt fastställd skötselplan.

Föreskrifter nedan under punkt C gällande allmänheten gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning inte avsevärt försvåras.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas att tåla att de åtgärder vidtas som är nödvändiga för att genomföra och upprätthålla ändamålet med reservatet, vilka framgår av nedan angivna sköselföreskrifter.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga för att trygga ändamålet med reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
2. plocka mossor, lavar och vedlevande svampar
3. framföra motordrivet fordon eller cykla
4. göra upp eld utom på anvisad plats
5. tälta
6. anordna orienteringskontroller eller snitslade spår

D. Bestämmelser enligt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen.

1. Syftet med skötseln av reservatet skall vara ge skogen fri utveckling för att gynna den biologiska mångfalden. Risken för slitage och annan

skada på naturen skall minskas genom åtgärder som vägleder besökare inom området.

2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa till beslutet fogad skötselplan, daterad 1998.03.31.
3. Utmärkning av reservatet skall ske i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar (SIS 03 1522).
4. Naturvårdsförvaltare är länsstyrelsen.
5. Vid den praktiska förvaltningen skall uppdragshavare ha samråd med länsstyrelsen i frågor som inte regleras i skötselplanen eller annars är av rutinkaraktär.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

I den plan för bevarande av den vitryggiga hackspetten som upprättades i mitten av 1980-talet och som bl a länsstyrelsen medverkade till, var Liaskogen upptagen som ett av de tre viktigaste områdena i länet.

I samband med en fastighetsförsäljning 1989 aktualiserades frågan om förvärv av området för naturvårdsändamål, men naturvårdsverket ansåg då att motivet, enbart skydd av en sällsynt fågelart, var alltför smalt och anvisade därför inga medel.

I april 1995 erhöll länsstyrelsen en ansökan om bildande av naturreservat av ett område norr om Väringen, kallat Liaskogen. Ansökan var insänd av Leif Nykvist, Storg. 19, 703 61 Örebro, och motiverades av områdets storlek, struktur och artinnehåll.

Länsstyrelsen erhöll vidare i september 1995 en hemställan från Frövi Fågelklubb, Linde Naturskyddsförening, Grimsö Forskningsstation, Skogsvårdsstyrelsen Norra Distriktet, Mats Andersson, Sivert Juneholm och Jonas Kling, om att länsstyrelsen skulle verka för ett varaktigt och säkerställt skydd för Liaskogen. Med hemställan följde en omfattande dokumentation som styrkte områdets naturvärden.

Med tanke på den nya dokumentation som nu presenterats och på utvecklingen inom naturskyddssektorn, där inriktningen mot skydd av naturskogar och deras biologiska mångfald getts ökad vikt, tog länsstyrelsen förnyade kontakter med naturvårdsverket för att utröna om statliga medel för områdets skydd skulle kunna påräknas. Samtidigt hade de två viktigaste

fastigheterna som skulle beröras av en eventuell reservatsbildning lagts ut hos mäklare för försäljning.

Klartecken för att inleda värdering av skog och mark och att inleda förhandlingar om bildande av naturreservat erhöles därvid av naturvårdsverket och i oktober 1995 lades värderingsuppdrag ut och i november uppdrag om förhandling. I december utsändes reservatsförslaget på remiss. Remissinstanserna tillstyrkte alla reservatsbildningen och synpunkterna har inarbetats i föreliggande beslutsförslag.

Förhandlingarna resulterade under våren 1996 i en överenskommelse om förvärv till naturvårdsfonden av förslagets två areellt viktigaste fastighetsdelar (totalt 58 ha) medan förhandlingarna om förvärv av den mellanliggande fastighetsdelen (5,6 ha) inte kunnat slutföras.

Länsstyrelsen bedömer att beslut om bildande av naturreservat av huvuddelen av området inte bör invänta en i tiden oviss lösning för den mindre fastigheten och att hot mot naturvärdena inom den eller framtida problem med utvidgning av reservatet, inte behöver befaras. Den mindre utvidgningen av reservatet kan därför anstå tills vidare.

Beskrivning av området

Liaskogen är ett för regionen stort sammanhängande sumpskogsområde med fastmarksholmar. Det är flackt och ansluter i söder mot sjön Väringen. Skogen är primärt uppkommen efter ett sjösänkingsföretag i slutet av 1800.- talet, som sänkt sjön Väringens yta med c:a 1 m, och har sedan dess i stort sett utvecklats fritt. Skogsbete och sporadisk avverkning har förekommit åtminstone i vissa delar. Områdets storlek, mångformighet, den stora lövandelen samt den höga andelen död ved gör området unikt bland sumpskogsobjekt för länet.

Sumpskogen utgörs till största delen av örtrik klubbalsumpskog i nittioårsåldern. Fastmarksskogen utgörs i huvudsak av björk, asp och gran. Skogen har här motsvarande ålder men inslag av en 50 år äldre generation ingår fläckvis. Här finns t ex åtskilliga högväxta, mycket grovbarkiga och innanruttna gammalaspar. Inslag av lind, hassel, hägg, rönn, ek och sälg förekommer också.

Liaskogen uppmärksammades först som en fin fågelbiotop, med en extremt hög frekvens av häckande löv- och barrskogsanknutna tättingar. Som hackspettsbiotop är området mycket gynnsamt med förekomst av flera par mindre hackspett, spillkråka och grüngöling. Under 80-talet gjordes flera observationer av vitryggig hackspett i området.

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

BESLUT
Datum
1998.04.17

Vår beteckning
231-03840-95

Under försommaren 1991 och 1995 utförde Mats Andersson en fågelinventering i form av förenklad revirkartering i området. Han noterade därvid totalt 110 fågelarter varav 92 arter 1991 och 100 arter 1995. Av dessa var 87 arter häckande i området eller gav häckningsindikationer. 13 rödlistade fågelarter noterades.

Floran har i huvudsak studerats vad gäller den till naturskogar knutna svamp-, lav- och mossfloran. Den rika tillgången på död ved i kombination med slutna bestånd med hög luftfuktighet har lett till en rik vedkryptogamflora. Här finns t ex lunglav med väl utvecklade apothecier och en hög frekvens av ullticka. Den mycket sällsynta hotkategoriserade brandtickan (*Pycnoporellus fulgens*) H2, förekommer också i området. Sammanlagt har bland kryptogamerna (sporväxterna) 34 signalarter varav 6 rödlistade påträffats.

Reservatets benämning: Naturreservatet Liaskogen

Kommun: Lindesberg

Församling: Frövi

Gränser: Naturreservatet består av den nybildade fastigheten Lia 9:4 där gränsen mot sjön Väringen utgöres av strandlinjen vid medelvattenstånd.

Fastighet: Lia 9:4.

Areal: 57 ha.

Markägare: Naturvårdsfonden.

Lägesbeskrivning: 3 km sydväst om Frövi, inom ekonomiska kartbladet 105 84. Reservatet har tyngdpunktskoordinaterna X= 6591300 Y= 1473600.

Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen

MOTIV FÖR BESLUTET

Liaskogen utgörs till stor del av lövnaturskog med rika inslag av urskogselement som lågor i olika nedbrytningsstadier, hålträd, högstubbar, döende och döda träd, levermossklädda lågor i kärr, rotvältor med mineraljord, block, trädsocklar mm, vilka tillsammans utgör grunden för

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

BESLUT
Datum
1998.04.17

Vår beteckning
231-03840-95

en rik biologisk mångfald. Området har för naturvårdsändamål förvärvat av staten.

Naturvärdena i nu aktuellt område är sådana att de kräver ett omfattande skydd för att bevaras. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat eller nationalpark. Området har inte den storlek eller egenskaper i övrigt att bildandet av nationalpark ansetts motiverat, varför området bör avsättas som naturreservat.

För att uppnå målet med reservatet är det av stor betydelse att området får utvecklas utan mänskliga störningar, varför vissa inskränkningar i allemansrätt och skogsbruk är nödvändiga.

Detta beslut kan överklagas, se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Gerd Engman jämte ledamöterna Raul Björk, Sven-Ove Cederstrand, Mats Sjöström, Kitty Melin-Strandberg, Göran Ståhlberg, Majny Jonsson, Erik Johansson, Ola Karlsson, Lars-Erik Jansson, Lennart Eliasson, Leif Berglund, Lars Axel Nordell, Hans Eriksson och Kerstin Hjalmarsson

I ärendets slutliga handläggning deltog även naturvårdsdirektör Per Olov Führ och länsassessor Magnus Enhörning.

Gerd Engman

Sture Marklund

Bilagor

1. Hur man överklagar
2. Beslutscharta
3. Sändlista
4. Skötselplan

Sändlista har ej scannats

Länsstyrelsen
Örebro län

Sture Marklund
Direkt: 019-193566
sture.marklund@t.lst.se
Fax: 019-193028

BESLUT
2000-05-12

Dnr: 231-04572-99

Enligt sändlista

Utvidgning av naturreservatet Liaskogen i Lindesbergs kommun

BESLUT

Det område som utgörs av del av fastigheten Lia 5:4 i Lindesbergs kommun och som framgår av bifogade utdrag ur fastighetskartan, skall av skäl som närmare anges i detta beslut, särskilt skyddas på grund av dess betydelse för kännedomen om landets natur. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (SFS 1998:808, lag om införande av miljöbalken 811) området som naturreservat.

Länsstyrelsen beslutade den 17 april 1998 om reservat omfattande angränsande fastigheter (Örebro läns författningssamling 18 FS 1998:37)

- Bilagor:
1. Beslutslista
 2. Sändlista
 3. Hur man överklagar
 4. Skötselplan

Området skall ingå i omgivande naturreservat med namn Liaskogen.

Grunden för beslutet

Ändamålet med reservatet skall vara att för kännedomen om landets natur bevara ett lövdominerat sumpskogsområde med lång kontinuitet och som innehåller ett stort antal hotade och hänsynskrävande växtarter.

Området ingår i EU:s Natura 2000 nätverk.

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 4-6 §§ miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter samt bestämmelser om naturvårdsförvaltningen skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. miljöbalken, angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, eller yt- eller dräneringsförhållanden genom att gräva, spränga, borra, dika, dränera, utfylla, eller utföra annan markbearbetning
2. anordna upplag
3. anlägga väg eller stig
4. dra fram ny mark- eller luftledning
5. uppföra ny byggnad eller annan anläggning
6. uppföra stängsel eller andra hägnader
7. bedriva avverkning eller röjning av något slag, så eller plantera skogsplantor, samla ihop, föra bort eller bränna vindfällen eller andra döda träd eller träddelar
8. uppföra jaktorn, utföra siktröjningar, eller transportera ut fällt vilt med motordrivna hjälpmedel.

Vallarna och ett tio meter brett område på vardera sidan om vallarna skall undantas från föreskrifterna under punkt A. 1 och 2 ovan. Föreskrifterna utgör inte heller hinder mot att inom området anlägga och underhålla en markerad stig som spångas över våtmark.

Föreskrifter nedan under punkt C, gällande allmänheten, gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning därigenom inte avsevärt försvåras.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
2. plocka mossor, lavar och vedlevande svampar
3. framföra motordrivet fordon eller cykla
4. göra upp eld utom på anvisad plats
5. tälta
6. anordna orienteringskontroller eller snitslade spår.

Vallarna och ett tio meter brett område på vardera sidan om vallarna skall undantas från föreskrifterna under punkt C. 1 och 3.

D. Bestämmelser om naturvårdsförvaltningen utfärdade enligt 21 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

1. Syftet med skötseln av reservatet skall vara att låta vegetationen få utvecklas fritt mot urskogskaraktär. Risker för slitage och annan skada på naturen skall minskas genom åtgärder som vägleder besökare inom området.
2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa till beslutet fogad skötselplan, daterad 2000-05-02.
3. Utmärkning av reservatet skall ske i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar (SIS 03 1522).
4. Naturvårdsförvaltare är länsstyrelsen
5. Vid den praktiska förvaltningen skall, i frågor som inte regleras i skötselplanen eller annars är av rutinkaraktär, samråd ske med länsstyrelsen.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

Beslut om bildande av naturreservat för omgivande del av Liaskogen togs av länsstyrelsen den 17 april 1998. Förhandlingar har därefter fortsatt med markägarna till Lia 5:4. Förhandlingarna avslutades i dec 1999 med ett avtal där staten genom naturvårdsfonden köpt aktuell del av Lia 5:4.

Beskrivning av området

Liaskogen utgörs av ett låglänt område mellan byn Lia och sjön Väringen beläget strax sydväst om tätorten Frövi i Lindesbergs kommun. Området upptas i huvudsak av en första generation skog uppkommen efter ett sjösänkingsföretag utförda åren 1894 och 1897 och resulterande i en sänkning av sjön Väringens yta med c:a 1 m. Utmarksbete har i vissa delar förekommit efter sjösänkningen, medan andra delar förefaller i stort sett opåverkade. Avverkning av vindfällan och i form av blädning har dock förekommit fläckvis så sent som på 1950-talet.

Skogen är sammansatt av en mosaik av sumpskog och moränkullar. Sumpskogen utgörs till stor del av örtrik klubbsumpskog med inslag av gran. Moränkullarna är bevuxna med i huvudsak björk, asp och gran. Skogens medelålder är ca 90 år, men vissa partier av äldre skog på morän-kullarna har en ålder upp mot 140 år. Bl a förekommer ett antal mycket grova aspar med över 30 meters höjd. Tillgången på död ved är stor både som stående träd och liggande lågor. Omloppstiden på gran i området är kort troligen till följd av enstaka långvariga våröversvämningar, vilket förklarar den stora andelen död granved. Utöver nämnda trädslag förekommer lind, hassel, hägg, rönn, ek och sälg inom området.

Liaskogen uppmärksammades först som en fin fågelbiotop, med en extremt hög frekvens av häckande löv- och barrskogsanknutna tättingar. Som hackspettsbiotop anses Liaskogen vara närmast optimal där flera par mindre hackspett, spillkråka och gröngöling förekommer. Liaskogen var också en av de sista platserna i länet där vitryggig hackspett förekom.

Den inventering som utförts i samband med att reservatfrågan väckts har i inriktats mot att leta hotkategoriserade och -signalerande kryptogamer enligt

skogsstyrelsens system för nyckelbiotopsinventering. Inventeringen visar att Liaskogen som helhet innehåller 34 signalarter bland kryptogamerna varav 6 stycken är rödlistade. Eftersom stora delar av skogen fortfarande i sammanhanget är att betrakta som ung, är frekvensen hos vissa arter fortfarande låg. Flera tecken tyder dock på att lokalklimatet och övriga förutsättningar i Liaskogen är extremt gynnsamma för flera av de naturskogsanknutna arterna och att utvecklingsmöjligheterna när det gäller kryptogamfloran är mycket stora. Det senare gäller troligen också den lägre faunan som dock ännu inte är närmare undersökt.

Reservatets benämning: Liaskogen

Kommun: Lindesberg

Församling: Näsby

Fastighet: Del av Lia 5:4 under överföring till Lia 9:4

Areal: 12,7 ha varav 12,2 ha produktiv skogsmark och 0,5 ha impediment

Markägare: Staten genom Naturvårdsfonden

Lägesbeskrivning: Området nås lättast från nordost där en åkerväg slutar mot öppen mark ca 200 m norr om reservatområdet.

Parkeringsplats skall iordningsställas 700 mot nordväst efter denna väg nära den anslutning till vägen som från Lia går mot söder. Området kan också nås västerifrån från den nordsydliga stig som leder till fritidshus vid stranden av Väringen.

X 6591300, Y 1473600

Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen

Arter upptagna i EU:s fågeldirektiv och som påträffats i området:

Fiskgjuse, bivråk, spillkråka och mindre flugsnappare.

Arealer enligt EU:s miljötypsschema:

50 % av reservatet upptas av västlig taiga (code 9010) och 5 % av alluviala, tidvis översvämmade lövskogar (code 91E0)

BESLUT
2000-05-12

Dnr: 231-04572-99

MOTIV FÖR BESLUTET

Liaskogen utgörs till stor del av lövnaturskog med rika inslag av urskogselement som lågor i olika nedbrytningsstadier, hålträd, högstubbar, döende och döda träd, levermossklädda lågor i kärr, rotvältor med mineraljord, block, trädsocklar mm, vilka tillsammans utgör grunden för en rik biologisk mångfald. Området har för naturvårdsändamål förvärvat av staten.

Området ingår i EU:s Natura 2000 nätverk.

Naturvärdena i nu aktuellt område ä sådana att de kräver ett omfattande skydd för att bevaras. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat eller nationalpark. Området har inte den storlek eller egenskaper i övrigt att bildandet av nationalpark ansetts motiverat varför området bör avsättas som naturreservat.

För att uppnå målet med reservatet är det av stor betydelse att området får utvecklas utan mänskliga störningar, varför vissa inskränkningar i allemansrätt och skogsbruk är nödvändiga.

Detta beslut kan överklagas, se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Gerd Engman, ledamöterna Sören Gunnarsson, Kitty Melin-Strandberg, Sören Larsson, Annica Eriksson, Margareta Karlsson, Raul Björk, Ola Karlsson, Sonja Cederlöf, Karl-Erik Persson, Lennart Eliasson, Bo Rudolfsson, Helena Vilhelmsson, Robert Mörk samt Lars-Axel Nordell

I ärendets slutliga handläggning deltog även t f naturvårdsdirektören Olle Karlsson, avdelningsdirektören Sture Marklund och länsassessorn Magnus Enhörning.

Gerd Engman

Per Olov Führr

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till länsstyrelsen. Tala om i brevet vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Om länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Sändlista har ej scannats

1998.03.31

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET LIASKOGEN

Planen är upprättad inom länsstyrelsen i mars 1998.

Skötselplanen omfattar:

Allmän beskrivning

1. Administrativa data
2. Grund för beslut samt föreskrifter
3. Översiktlig beskrivning av bef förhållanden

Plandel

1. Allmän målsättning
2. Disp och skötsel av mark och vatten
3. Anordningar för rekreation och friluftsliv
4. Tillsyn och miljöövervakning
5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen
6. Karta i skala 1:10 000

ALLMÄN BESKRIVNING

1. ADMINISTRATIVA DATA

Skyddsform:	Naturresevat
Objektnummer:	18 02 078
Beslutsdatum:	1998-04-17
Kommun:	Lindesberg
Registerområde:	Lindesberg
Fastighetsbeteckning:	Lia 9:4
Läge:	Fyra km SV Frövi
Area:	58 ha
Markägare:	Staten genom naturvårdsfonden
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen

2. GRUND FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER

2.1 Grunden för beslutet

Syftet med reservatbildningen är att för framtiden bevara ett lövdominerat sumpskogsområde med lång kontinuitet och som innehåller ett stort antal hotade och hänsynskrävande växtarter.

Liaskogen representerar en typ av lövdominerad sumpskog uppblandad med moränkullar med björk, gran och asp. Vegetationstypen är representativ för låglänta marker i Mälaren - Hjälmarenregionen, men ytterst sällan kan områden med liknande grad av orördhet och lång kontinuitet påträffas.

2.2 Föreskrifter

- A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, eller yt- eller dräneringsförhållanden genom att gräva, spränga, borra, dika, dränera, utfylla, eller utföra annan markbearbetning
2. anordna upplag
3. anlägga väg, stig eller parkeringsplats
4. dra fram ny mark- eller luftledning

5. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförbar anordning
6. uppföra ny byggnad eller annan anläggning
7. uppföra stängsel eller andra hägnader
8. bedriva avverkning eller röjning av något slag, så eller plantera skogsplantor, samla ihop, föra bort eller bränna vindfällen eller andra döda träd eller träddelar.
9. uppföra jakttorn, utföra siktröjningar, eller transportera ut fällt vilt med motordrivna hjälpmedel.

Föreskrifterna ovan utgör inte hinder mot att underhålla befintliga kraftledningar samt jordvallar tillhörande Lia invallningsföretag inom reservatet. Befintlig traktorväg genom östra delen av reservatområdet får enligt särskilt servitut nyttjas för virkestransport från Lia Storö i Väringen. Föreskrifterna utgör inte heller hinder mot att inom området anlägga och underhålla en markerad stig som spängas över våtmark samt en enkel rastplats allt enligt fastställd skötselplan.

Föreskrifter nedan under punkt C gällande allmänheten gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning inte avsevärt försvåras.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas att tåla att de åtgärder vidtas som är nödvändiga för att genomföra och upprätthålla ändamålet med reservatet, vilka framgår av nedan angivna sköselföreskrifter.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga för att trygga ändamålet med reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
2. plocka mossor, lavar och vedlevande svampar
3. framföra motordrivna fordon eller cykla
4. göra upp eld utom på anvisad plats
5. tälta
6. anordna orienteringskontroller eller snitslade spår

D. Bestämmelser enligt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen.

- I. Syftet med skötseln av reservatet skall vara att låta vegetationen få utvecklas fritt mot urskogskaraktär. Risker för slitage och annan

skada på naturen skall minskas genom åtgärder som vägleder besökare inom området.

2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa till beslutet fogad skötselplan, daterad 1998.03.31
3. Utmärkning av reservatet skall ske i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar (SIS 03 1522).
4. Naturvårdsförvaltare är länsstyrelsen.
5. Vid den praktiska förvaltningen skall uppdragshavare ha samråd med länsstyrelsen i frågor som inte regleras i skötselplanen eller annars är av rutinkaraktär

3. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Liaskogen utgörs av ett låglänt område mellan byn Lia och sjön Väringen beläget strax sydväst om tätorten Frövi i Lindesbergs kommun. Området upptas i huvudsak av en första generation skog uppkommen efter ett sjösänkingsföretag utförda åren 1894 och 1897 och resulterande i en sänkning av sjön Väringens yta med c:a 1 m. Utmarksbete har i vissa delar förekommit efter sjösänkningen, medan andra delar förefaller i stort sett opåverkade. Avverkning av vindfällan och i form av blädning har dock förekommit fläckvis så sent som på 1950-talet.

Skogen är sammansatt av en mosaik av sumpskog och moränkullar. Sumpskogen utgörs till stor del av örtrik klibbalsumpskog med inslag av gran. Moränkullarna är bevuxna med i huvudsak björk, asp och gran. Skogens medelålder är ca 90 år, men vissa partier av äldre skog på morän-kullarna har en ålder upp mot 140 år. Bl a förekommer ett antal mycket grova aspar med över 30 meters höjd. Tillgången på död ved är stor både som stående träd och liggande lågor. Omloppstiden på gran i området är kort troligen till följd av enstaka långvariga våröversvämningar, vilket förklarar den stora andelen död granved. Utöver nämnda trädslag förekommer lind, hassel, hägg, rönn, ek och sälg inom området.

Liaskogen uppmärksammades först som en fin fågelbiotop, med en extremt hög frekvens av häckande löv- och barrskogsanknutna tättingar. Som hackspettsbiotop anses Liaskogen vara närmast optimal där flera par mindre hackspett, spillkråka och gröngöling förekommer. Liaskogen var också en av de sista platserna i länet där vitryggig hackspett förekom.

Den inventering som utförts i samband med att reservatfrågan väckts har i inriktats mot att leta hotkategoriserade och -signalerande kryptogamer enligt skogsstyrelsens system för nyckelbiotopsinventering. Inventeringen visar att området innehåller ett 34 signalarter bland kryptogamerna varav 6 stycken är rödlistade. Eftersom stora delar av skogen fortfarande i sammanhanget är att betrakta som ung, är frekvensen hos vissa arter fortfarande låg. Flera tecken tyder dock på att lokalklimatet och övriga förutsättningar i Liaskogen är extremt gynnsamma för flera av de naturskogsanknutna arterna och att utvecklingsmöjligheterna när det gäller kryptogamfloran är mycket stora. Det senare gäller troligen också den lägre faunan som dock ännu inte är närmare undersökt.

3.2 Tillgänglighet

Området nås lättast från nordost där en åkerväg slutar mot öppen mark ca 200 m norr om reservatområdet. Parkeringsplats skall iordningsställas 700 mot nordväst efter denna väg nära den anslutning till vägen som från Lia går mot söder. Området kan också nå västerifrån från den nordsydliga stig som leder till fritidshus vid stranden av Väringen.

PLANDEL

1 ALLMÄN MÅLSÄTTNING

Området skall i huvudsak ges fri utveckling utan aktiva skötselåtgärder.

2 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

2.1 Allmän målsättning för mark och vegetationsvård

Vegetationen inom området skall få utvecklas fritt mot urskogskaraktär. Målsättningen med områdets skötsel är att följa utvecklingen av slitage och annan påverkan på naturen, -

2.2 Hävd av området

Området skall få utvecklas fritt. En stigslinga utgående från ladruinen i nordost ner mot Väringens strand och åter i en nordligare sträckning skall på enklaste sätt utan markarbeten eller omfattande röjning markeras i terrängen.

2.3 Jakt

Jakt inom området förutsättes kunna fortgå som tidigare då inga av de skyddsmotiv som finns påverkas av beskattning av det jaktbara viltet. Jakt på fågel inom området skall dock inte upplåtas. Anläggande av jakttorn och röjning av siktgator samt utforsling av vilt med motordrivet hjälpmedel får inte heller ske.

3 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Anordningar för besökare begränsas till en markerad stig som spångas för att undvika skador på våtmark och till en enkel rastplats där stigen passerar en höglänt udde i sjön. Informationstavla skall finnas vid ladruinen i nordost, vid rastplatsen där stigslingan passerar och samt i det sydvästra hörnet vid naturlig angreppspunkt västerifrån.

En enkel parkeringsplats skall iordningställas där åkervägen norr om området ansluter till den större enskilda vägen. Från parkeringsplatsen anordnas vägvisning för gångtrafik längs åkervägen och ner mot reservatets nordöstra hörn.

4 TILLSYN OCH MILJÖÖVERVAKNING

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för tillsynen av reservatet.

För att följa upp fågelfaunans utveckling i reservatet skall i den mån resurser ställs till förfogande regelbundna häckfågeltaxeringar genomföras minst vart tredje år i samma omfattning som tidigare skett vid två tillfällen. Vart tionde år skall en ny inventering av rödlistade kryptogamer göras så att utvecklingen v den kontinuitetsberoende floran kan klargöras.

5 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Skötselinsatserna består av årlig tillsyn och uppföljning av besöksslitage eller andra skador. Årskostnad ca 2000 kr. Gränsmarkering och informationstavlor inkl materialkostnader 15 000 kr. Iordningställning av p-plats samt av den markerade och delvis spångade stigen beräknas kosta 15 000 kr

Kostnad för miljöövervakning beräknas till 3 000 kr vart tredje år och 10 000 kr vart tionde år.

